



# Aanbevelingen

---

De Ombudsdienst Pensioenen kan twee soorten aanbevelingen doen.

Overeenkomstig artikel 16 van het oprichtingsbesluit kunnen wij aan de pensioendiensten elke aanbeveling richten die wij nuttig achten. Met deze *officiële aanbevelingen* nodigen wij de pensioendienst uit om zijn beslissingen en/of werkwijze te herzien wanneer wij vastgesteld hebben dat deze niet in overeenstemming zijn met de wetten en reglementen of met de principes van behoorlijk bestuur of nog wanneer wij de billijkheid inroepen.

De *algemene aanbevelingen* worden gedaan in het jaarverslag of in voorkomend geval in de tussentijdse verslagen op basis van artikel 17 van het oprichtingsbesluit. Zij worden bijgevolg gericht tot de wetgevende en de uitvoerende macht. Met deze aanbevelingen beogen wij in eerste instantie verbetering van de wetgeving en de reglementen en oplossingen voor vastgestelde disfuncties.

Eerst komen de aanbevelingen van dit werkingsjaar aan bod. Daarna hernemen wij de aanbevelingen uit de jaarverslagen van 1999 tot 2005 en vermelden het gevolg dat eraan gegeven werd.

*Aanbevelingen 2006*

*Aanbevelingen van  
1999 tot 2005*

## Aanbevelingen 2006

### Algemene aanbevelingen

**Algemene aanbeveling 2006/1** *Inzake de verzaking aan de terugvordering van een schuld voorziet de wet deze mogelijkheid niet voor de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) terwijl deze mogelijkheid bestaat via de Raad voor uitbetaling van de voordelen in de stelsels van de werknemers en van de zelfstandigen – zie pagina 130 voor een grondige studie*

Er bestaat een onderscheid in behandeling tussen de pensioenstelsels op het gebied van de terugvordering van een schuld. In de stelsels van de werknemers en de zelfstandigen voorziet de wet de mogelijkheid om de verzaking van de terugvordering van een schuld te bekomen door beroep te doen op de Raad voor uitbetaling van de voordelen. In het pensioenstelsel van de overheidssector bestaat deze mogelijkheid niet.

De Ombudsman beveelt de bevoegde overheden aan om dit verschil in behandeling weg te werken of ten minste een studie uit te voeren in verband hiermee.

De oplossing of de studie en haar conclusies zouden met volgende elementen moeten rekening houden.

1. De verschillende juridische aard van de pensioenen in de openbare sector en deze in de privé sector. De pensioenen in de openbare sector worden immers beschouwd als een uitgestelde wedde en worden niet gefinancierd met sociale bijdragen.
2. Het nieuwe juridische statuut van de Pensioendienst voor de Overheidssector die de schoot van het Ministerie van Financiën verlaten heeft en sinds 1 januari 2006 een autonome instelling is geworden.
3. In het kader van een eventuele hervorming is het in om het even welk stelsel nodig dat er rekening gehouden wordt met de verplichte onafhankelijkheid en onpartijdigheid van een instantie bevoegd om aan de terugvordering van een schuld af te zien.
4. De bepalingen van artikel 22 van de wet van 11 april 1995 tot instelling van het “Handvest” van de sociaal verzekerde dat het volgende voorziet:

“( . . . ) § 2. De bevoegde instelling van sociale zekerheid kan, binnen de voorwaarden bepaald door zijn beheerscomité en goedgekeurd door de bevoegde minister, afzien van de terugvordering van het onverschuldigde:

- ◆ in behatenswaardige gevallen of categorieën van gevallen mits de schuldenaar te goeder trouw is;
- ◆ wanneer het terug te vorderen bedrag gering is;

- ◆ wanneer blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is vergeleken met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.”
5. De wijze waarop dit probleem elders geregeld is, bijvoorbeeld in de reglementering betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap die de mogelijkheid om de verzaking van een schuld te bekomen regelt of in de reglementering betreffende de ziekteverzekering, ingesteld in de loop van 2006, die de verzaking van een schuld organiseert in de gezondheidszorg.
  6. Wat ook de eventuele oplossing mag zijn, idealiter zou ook een antwoord moeten gegeven worden op de vraag van de controle op de administratieve beslissingen de verzaking weigeren.

### Officiële aanbevelingen

De lezer vindt in het Jaarverslag alle commentaren en analyses die aan de oorsprong liggen van de aanbevelingen.

### Officiële aanbeveling 2006/1 – Rijksdienst voor Pensioenen – p. 81

De wijze waarop de RVP een schuld moet terugvorderen en de verjaring stuiten is vastgelegd in de wet van 13 juni 1966. Artikel 21 § 4 bepaalt:

“Buiten de gevallen waarin is voorzien in het Burgerlijk Wetboek, wordt de verjaring gestuit door de terugvordering van het onverschuldigd uitbetaalde, door middel van een ter post aangetekend aan de schuldenaar betekend schrijven of door de behoorlijk gedane betekening van de verbeterde beslissing aan de betrokkene door de administratieve overheid belast met het vaststellen van de rechten.”

Artikel 21 § 4, 2de lid van deze wet legt aan de RVP een bijzondere verplichting op:

“De verjaring moet binnen een termijn van zes maanden na de laatste daad tot terugvordering opnieuw gestuit worden.”

Deze tekst is duidelijk zowel in de Franstalige als de Nederlandstalige versie<sup>1</sup>. Er is geen enkele dubbelzinnigheid.

Het gebeurt dat een bijzondere wet afwijkt van het algemeen recht. Dit is het geval op het gebied van de stuiting van de verjaring van een schuld aan de RVP. Overeenkomstig de algemene rechtsprincipes heeft deze bijzondere wet voorrang op het algemeen recht.

<sup>1</sup> Franstalige tekst: “La prescription doit être interrompue à nouveau dans les six mois s’écoulant après le dernier acte de récupération.”

Door dit lid is de schuldeiser, de RVP, verplicht om de verjaring te stuiten binnen de zes maanden.

Wij stellen vast dat de RVP de verjaring niet stuitte binnen de zes maanden na de laatste daad tot terugvordering ten opzichte van mevrouw Z.

Het is slechts in de veronderstelling dat de verjaring gestuit is binnen de zes maanden dat de oorspronkelijke vertrekdatum om de verjaringstermijn te berekenen, kan behouden worden.

Door het overlijden van de betrokkene en door de verzaking aan de erfenis werd deze zaak zonder voorwerp. Dit belet niet dat de RVP de wet moet toepassen. Wij richten dan ook aan de RVP een dubbele officiële aanbeveling teneinde:

1. zijn werkwijze aan te passen aan de wettelijke voorschriften en deze ambtshalve toe te passen in alle gelijkaardige vroegere, huidige en toekomstige dossiers die op dezelfde wijze behandeld werden als het dossier van de klagster.
2. bij gebrek aan wijziging van zijn lezing van de wet en de toepassing ervan op een uniforme wijze in alle dossiers uit het verleden, heden en toekomst en

Gelet op de wet betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, het Handvest van de gebruikers van de openbare diensten, de wet betreffende de openbaarheid van bestuur en tenslotte maar vooral de tekst van het “Handvest” van de sociaal verzekerde, meer bepaald artikel 3 betreffende de verplichting tot informatie die wordt opgelegd,

om ten minste op een systematische wijze de betrokken gepensioneerden in te lichten over de in voege zijnde bepalingen en vooral hun praktische gevolgen voor de gepensioneerden inzake de verjaring van de terugvordering van ten onterechte betaalde bedragen en in het bijzonder over het feit dat conform artikel 21 § 4 van de wet van 13 juni 1966 “de verjaring binnen een termijn van zes maanden na de laatste daad tot terugvordering opnieuw moet gestuit worden.”

### ***Officiële aanbeveling 2006/2 – Rijksdienst voor Pensioenen – p. 45***

Voor de vrouwen die een voldoende loopbaan bewezen hebben om een vervroegd pensioen te bekomen en dus de mogelijkheid hebben om hun pensioen te laten ingaan vóór hun 63ste, wordt de pensioenleeftijd niet vastgesteld in functie van hun geboortedatum maar in functie van de ingangsdatum van hun pensioen. Deze voorlopig maatregel geldt tot wanneer de pensioenleeftijd voor de vrouwen gebracht is op 65 jaar zoals voor de mannen. Dit is op 1 januari 2009.

De zo vastgestelde pensioenleeftijd is eveneens van toepassing om de grenzen van de toegelaten beroepsactiviteit te bepalen.

De wettelijke bepalingen verwijzen nergens naar de geboortedatum van de rechthebbende om de pensioenleeftijd vast te leggen. Nochtans is dit de lezing van de RVP.

Bijgevolg richtte de Ombudsman een driedubbele officiële aanbeveling aan de RVP opdat hij:

1. de inhoud van de dienstnota 2004/11 herziet en in overeenstemming brengt met de wet zonder voorwaarden die verband houden met de geboortedatum toe te voegen om de pensioenleeftijd te bepalen;
2. de dossiers opzoekt en verbetert waarin de foutieve interpretatie nadeel berokkend heeft;
3. de aan de gepensioneerden verspreide informatie aanpast.

Als gevolg van deze officiële aanbeveling heeft de RVP inmiddels meegedeeld dat hij zijn interpretatie van het begrip pensioenleeftijd herziet. De verwijzing naar de geboortedatum om de toegelaten grenzen van de beroepsactiviteiten voor de vrouwen te bepalen tijdens de overgangperiode van 1 juli 1997 tot 1 januari 2009 valt weg.

De RVP zal de dienstnota 2004/11 op het punt van de beroepsactiviteit herzien. De brochure en de website van de RVP zullen eveneens herzien worden zodat de informatie aan de sociaal verzekerden correct wordt verstrekt.

Inzake de herziening van de betreffende dossiers, zal in de gesignaleerde gevallen een verbeterde beslissing getroffen worden indien een nadeel voor de belanghebbende zou vastgesteld worden.

Hierdoor is op korte termijn aan de drie punten van de aanbeveling tegemoetgekomen.

### ***Officiële aanbeveling 2006/3 – Rijksdienst voor Pensioenen – p. 86***

Mevrouw H. geniet een pensioen. Op dit pensioen is beslag gelegd door de fiscus. Overigen is mevrouw H. gehospitaliseerd ten laste van het OCMW. Het Gerechtelijk Wetboek voorziet dat twee derde van het pensioen mag overgedragen worden aan het OCMW.

Het Gerechtelijk wetboek definieert de verdeling van het pensioen in geval van (cumulatie van) beslag, overdracht en andere afhoudingen van het pensioen.

Artikel 1409 van het Gerechtelijk wetboek bevat de berekeningswijze van het beslag of de overdracht.

Artikel 1410 § 1 van het Gerechtelijk wetboek bepaalt dat artikel 1409 moet toegepast worden op pensioenen.

Artikel 1410 § 3 van het Gerechtelijk wetboek stelt dat in afwijking van de eerste paragraaf, twee derde van de pensioenen en de sociale uitkeringen waarop personen die gehospitaliseerd zijn op kosten van het OCMW (...) recht hebben aan het OCMW kan overgedragen worden.

Artikel 1410 § 3 van het Gerechtelijk wetboek houdt een afwijking in van § 1 van hetzelfde artikel en bijgevolg een afwijking van artikel 1409 van het Gerechtelijk wetboek. Er bestaat een interactie tussen deze twee artikels.

Overeenkomstig zijn lezing van het Gerechtelijk Wetboek, voert de RVP in dit geval het beslag ten voordele van de fiscus uit en verdeelt vervolgens het saldo. Het derde deel van het pensioen dat aan mevrouw H. toekomt, is zo lager dan het niveau voorzien door het Gerechtelijk Wetboek.

De toepassing van het Gerechtelijk Wetboek zou in het geval van mevrouw H. het beslag van een bedrag ten voordele van de fiscus moeten beletten en een hoger niveau moeten garanderen dan dat berekend door de RVP.

Het overleg met de RVP heeft tot niets geleid. De RVP houdt vast aan zijn interpretatie. Daarom heeft het College een wetenschappelijke studie besteld bij een Belgische universiteit om elke twijfel weg te nemen.

De besluiten uit deze studie die u uitgebreid terugvindt in dit verslag, bevestigen dat de praktijk van de RVP niet conform de wet is.

Bijgevolg richt de Ombudsman de volgende vierdubbele officiële aanbeveling aan de RVP om:

1. Mevrouw H. de sommen terug te betalen die haar toekomen door zijn werkwijze in overeenstemming te brengen met de conclusies van de studie;
2. ambtshalve op dezelfde wijze te handelen in gelijkaardige dossiers die op dezelfde manier behandeld werden als dit van de klagster;
3. zich in de toekomst strikt te houden aan de bepalingen van het Gerechtelijk wetboek;
4. mutatis mutandis de conclusies van de studie en dus het Gerechtelijk wetboek toe te passen in alle andere gevallen van samenloop van schuldvorderingen.

Het vierde punt beoogt een ander geschil betreffende een samenloop van schuldvorderingen die ook aan het College werd voorgelegd. Het betreft hier de toepassing van § 1 en 4 van hetzelfde artikel 1410 van het Gerechtelijk wetboek. De schuldvorderingen zijn hier een beslaglegging en de terugvordering van een onverschuldigd bedrag door inhoudingen van 10 %.

Wij volgen de RVP op dit punt evenmin. Rekening houdende met de formulering van deze paragrafen, menen wij dat de conclusies van de studie mutatis mutandis geldig zijn in deze situaties, die overigens veel frequenter voorkomen.

**Officiële aanbeveling 2006/4 – Pensioendienst voor de Overheidssector – p. 118**

Artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen voorziet dat een pensioen kan toegekend worden aan de personen die hun loopbaan beëindigen na 31 december 1976 op voorwaarde dat zij in aanmerking komende diensten of periodes van na die datum kunnen laten gelden.

Na 31 december 1976 werd mevrouw Y. geplaatst in een administratieve toestand van verlof om persoonlijke redenen of familiaal verlof, zonder wedde en dat niet gelijkgesteld werd met dienstactiviteit.

Overeenkomstig artikel 2, 4° van de wet van 10 januari 1974 kunnen deze verloven in aanmerking komen voor het *recht en de berekening* van een rustpensioen voor een maximum van 1 maand per bepaald kalenderjaar.

De betrokkene kon dan ook ten minste 2 maanden aanneembare periodes laten gelden na 31 december 1976.

De PDOS blijft erbij dat de ambtenaar die een onbezoldigd verlof neemt dat niet gelijkgesteld is met dienstactiviteit en dat niet gevolgd wordt door een herneming van de activiteit beschouwd wordt als ontslagnemend vóór dit verlof. Hij weigert dan ook het pensioen toe te kennen in de overheidssector. Deze beslissing berust op geen enkele wettelijke basis.

De Ombudsman beveelt aan de PDOS officieel aan:

1. de letterlijke toepassing van artikel 2, 4° van de wet van 10 januari 1974 door de erkenning van ten minste 2 maanden activiteit of aanneembare periodes voor het pensioen van betrokkene na 31 december 1976 en dus de toekenning van een pensioen in de openbare sector voor haar loopbaan van 12 augustus 1963 tot 31 december 1978;
2. de letterlijke toepassing van artikel 2, 4° van de wet van 10 januari 1974 en het recht op een pensioen in de openbare sector te bevestigen en het toe te kennen in alle analoge dossiers waarin de loopbaan eindigt na 31 december 1976 met een gelijkaardige aanneembare periode.

## Aanbevelingen 2005 tot 1999

**Algemene aanbeveling 2004/1** *Inzake de inkomensgrenzen voor de cumulatie van een pensioen met een beroepsactiviteit: in alle pensioenregelingen zoals vroeger hetzelfde criterium hanteren om het al dan niet toegelaten karakter van de beroepsactiviteit te evalueren, ofwel gaat het om de inkomsten per kalenderjaar ofwel gaat het om de inkomsten verworven gedurende de periode van effectieve beroepsactiviteit die respectievelijk vergeleken worden met een jaargrens of een pro rata van die jaargrens*

Zie Jaarverslag 2005, p. 150.

**Algemene aanbeveling 2004/2** *Inzake de cumulatie van rustpensioenen van de openbare sector met een beroepsactiviteit: zoals in de regeling voor werknemers en zelfstandigen en bij voorkeur met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002, in het jaar waarin de gepensioneerde 65 jaar wordt, het jaarincome vergelijken met een individuele jaargrens in functie van de verjaardag*

Op een schriftelijke vraag<sup>2</sup> gesteld in de Senaat heeft de Minister van Leefmilieu en Pensioenen onder verwijzing naar deze aanbeveling geantwoord:

“In antwoord op haar vraag, heb ik de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

De bepalingen die de cumulatie regelen van een pensioen met inkomsten die voortvloeien uit de uitoefening van een beroepsactiviteit zijn reeds grotendeels geharmoniseerd in de drie pensioenstelsels. Zo zijn de grensbedragen van de toegelaten inkomsten en de bepalingen betreffende de vermindering of de schorsing van de betaling van het pensioen gelijkaardig.

Indien er nog bepaalde verschillen bestaan tussen het pensioenstelsel van de openbare sector en de andere stelsels, dan hebben deze slechts betrekking op details. Dit is onder meer het geval voor de problematiek die aangehaald wordt in het jaarverslag 2004 van het College van de ombudsmannen.

Het probleem is ontstaan als gevolg van de versoepeling van de cumulatierregels in de drie pensioenstelsels ten voordele van de gepensioneerden die de normale pensioenleeftijd (65 jaar in de openbare sector) bereikt hebben, waardoor er vanaf deze leeftijd een hogere inkomensgrens op hen van toepassing is. Het bedrag van deze grens is hetzelfde in de drie stelsels, maar de toepassing ervan is verschillend geregeld voor het jaar vanaf wanneer deze nieuwe grens toepasselijk is.

Zo wordt in de openbare sector het kalenderjaar waarin de gepensioneerde de

<sup>2</sup> Vr. en Antw., Senaat, gewone zitting 2005-2006, vraag nr. 3-4872 van mevrouw Laloy van 7 april 2006 (F), “Pensioenen. – Overheidssector. – Cumulatie van inkomsten.”, p. 7570



leeftijd van 65 jaar bereikt gesplitst in twee perioden; een eerste periode tussen 1 januari en de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde 65 jaar wordt en een tweede periode vanaf de eerste dag van de maand die volgt op zijn 65e verjaardag en 31 december van het betrokken jaar.

De bedragen van de toegelaten grenzen (voor elk van deze perioden) worden vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer gelijk is aan 12 en waarvan de teller gelijk is aan het aantal maanden die de periode omvat. De beroepsinkomsten die in aanmerking moeten genomen worden zijn deze die betrekking hebben op elk van deze perioden.

Het resultaat van de toepassing van deze nieuwe grenzen is in principe gunstiger voor de gepensioneerden. Maar in bepaalde gevallen hebben deze nieuwe grenzen geen versoepeling van de toegelaten arbeid vanaf 65 jaar tot gevolg. Deze gevallen zijn echter marginaal.

Een werkgroep die samengesteld is uit vertegenwoordigers van de drie pensioeninstellingen (RVP, RSVZ, PDOS) heeft de oplossingen onderzocht die aangebracht zouden kunnen worden om gevolg te geven aan de aanbeveling van het College van de ombudsmannen.

In het verlengde van deze werkzaamheden, heb ik beslist dat de meer gunstige grens voor de personen die de wettelijke pensioenleeftijd bereiken hebben toepasselijk zal zijn vanaf 1 januari van het jaar waarin zij deze leeftijd bereiken en niet langer, zoals momenteel, vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de 65e verjaardag van de betrokkene.

De nodige wetswijzigingen worden voorbereid. Deze aanpassingen zullen nochtans enkel mogelijk zijn voor de toekomst.”

Het is nog wachten op de concrete uitwerking in wetteksten. Spijtig genoeg wordt onze suggestie om bij uitzondering een terugwerkende kracht aan de nieuwe maatregelen te geven blijkbaar niet weerhouden.

### ***Algemene aanbeveling 2004/2 Actualisatie en uitbreiding***

*Inzake de inkomensgrenzen voor de cumulatie van een pensioen met een beroepsactiviteit: overgaan tot een harmonisering inzake toegelaten arbeid in de drie stelsels*

Zie Jaarverslag 2005, p. 148.

**Algemene aanbeveling 2004/3** *Inzake het minimumpensioen voor een gemengde loopbaan in de regeling voor werknemers: dit minimumpensioen mee laten evolueren met het minimumpensioen voor zelfstandigen*

*Actualisatie*

Door de verdere verhoging van het minimumpensioen voor zelfstandigen op 1 december 2006 is het verschil tussen het minimumpensioen voor een gemengde loopbaan in de regeling voor werknemers en het minimumpensioen voor zelfstandigen ondertussen reeds opgelopen tot 105,08 euro per maand voor een gezinspensioen en tot 85,97 euro voor een pensioen als alleenstaande.

Wij herhalen dan ook onze conclusie van de aanbeveling 2004/3.

Zie Jaarverslag 2005, p. 152.

**Algemene aanbeveling 2004/4** *Inzake de loopbaanvoorwaarde gesteld voor de opening van het recht op een vervroegd rustpensioen: in de pensioenregeling voor de zelfstandigen dezelfde samentelling van de Belgische loopbaanjaren met loopbaanjaren in het buitenland mogelijk maken als deze in de werknemersregeling en met dezelfde terugwerkende kracht*

Zie Jaarverslag 2005, p. 152.

**Algemene aanbeveling 2004/5** *Inzake de bevoegdheid van de Hoven en de Rechtbanken voor betwistingen in verband met de wettelijke pensioenen: de Arbeidsgerichten ook bevoegd maken voor de ambtenarenpensioenen of rond deze problematiek een haalbaarheidsstudie uitvoeren*

Zie Jaarverslag 2005, p. 153.

**Algemene aanbeveling 2003/1** *Inzake de ingangsdatum van het rustpensioen dat laattijdig aangevraagd wordt door gerechtigden die in het buitenland wonen: het pensioen altijd laten ingaan op de eerste dag van de maand volgend op die waarin de pensioenleeftijd bereikt werd*

Zie Jaarverslag 2005, p. 155.

**Algemene aanbeveling 2003/2** *Inzake het drempelbedrag waaronder een pensioen als werknemer of zelfstandige niet toegekend wordt: in geval van gemengde loopbaan als werknemer en zelfstandige het pensioen dat kleiner is dan het drempelbedrag tóch toekennen als de som van de pensioenen als werknemer en zelfstandige het drempelbedrag overschrijdt*

De programmawet van 27 december 2006 schaft de minimumdrempel voor de rust- en overlevingspensioenen af in de regeling voor werknemers (artikel 293) en in de regeling voor zelfstandigen (artikel 248).

In de regeling voor de werknemers wordt de eerste zin van artikel 5, § 9, van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, vervangen door de volgende bepaling :

“De Koning kan de bijzondere modaliteiten van uitbetaling vaststellen voor de pensioenen waarvan het bedrag kleiner is dan 86,32 euro per jaar aan de index 103,14 (basis 1996 = 100).”

In de regeling voor de zelfstandigen wordt § 8 van artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van artikel 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4<sup>o</sup>, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, opgeheven.

### **Algemene aanbeveling 2003/2 Actualisatie en uitbreiding**

*Inzake het drempelbedrag waaronder een pensioen niet toegekend wordt: uitbreiding tot alle mogelijke situaties*

Zie Jaarverslag 2005, p. 149.

**Algemene aanbeveling 2003/3** *Inzake oudere werknemers die een beroepsactiviteit als zelfstandige beginnen om aan de werkloosheid te ontsnappen: bij een terugkeer naar de werkloosheid de gelijkstelling van deze nieuwe periode van werkloosheid met een periode van beroepsactiviteit mogelijk maken op basis van het laatst verdiende loon als werknemer*

Zie Jaarverslag 2005, p. 156.

**Algemene aanbeveling 2003/4** *Inzake de inkomensgarantie voor ouderen (IGO): onderzoeken of de IGO vatbaar moet blijven voor beslag wegens het niet of onvolledig betalen van het onderhoudsgeld aan de uit de echt gescheiden echtgenoot*

Zie Jaarverslag 2004, p. 161.

**Algemene aanbeveling 2003/5** *Inzake de betaling van de pensioenen in het buitenland: de betaling op een persoonlijke rekening bij een financiële instelling mogelijk maken in zoveel mogelijk landen*

Zie Jaarverslag 2004, p. 162 en 2005, p. 152.

**Algemene aanbeveling 2002/1** *Inzake gelijkstelling in de pensioenregeling voor werknemers: na overdracht van bijdragen van de werknemersregeling naar de openbare sector, de gelijkgestelde periodes in de werknemersregeling blijven berekenen op basis van de werkelijk verdiende lonen als werknemer die ingeschreven waren op de individuele rekening*

**Algemene aanbeveling 2002/2** *Inzake cumulatie van pensioenen met vervangingsinkomens: zoals in de regeling voor werknemers en die voor zelfstandigen, ook in de regeling voor de openbare sector het pensioen slechts schorsen gedurende de periode dat de gepensioneerde een vervangingsinkomen geniet*

Deze aanbeveling werd als dusdanig tot vandaag nog niet opgevolgd. Een wijziging van de wetgeving in de regeling voor werknemers verandert de cumulatie van een overlevingspensioen met een vervangingsinkomen vanaf 1 januari 2007.

Hoewel er nog geen wetteksten gepubliceerd zijn voor de regeling voor zelfstandigen en voor de openbare sector is het wel de bedoeling om de regeling ook van toepassing te maken in deze beide stelsels.

Hierdoor wordt een stap gezet in een grotere harmonisatie van de regelgeving tussen de verschillende stelsels.

In het jaar 2006 mocht de gerechtigde op een overlevingspensioen die minder dan 65 jaar oud is een bruto inkomen als werknemer verdienen van:

- ◆ 18.553,93 euro per jaar, met kinderen ten laste;
- ◆ 14.843,14 euro per jaar zonder kinderen ten laste.

Het koninklijk besluit van 15 december 2006<sup>3</sup> tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers wijzigt vanaf 1 januari 2007 deze bedragen.

De gerechtigde op een overlevingspensioen die minder dan 65 jaar oud is mag een bruto inkomen als werknemer verdienen van:

- ◆ 20.000 euro per jaar, met kinderlast;
- ◆ 16.000 euro per jaar zonder kinderlast.

De maatregel die opgenomen werd in het Generatiepact en waarbij de cumulatie van het overlevingspensioen met een toegelaten arbeid zou begrensd worden tot een totaalinkomen, werd niet weerhouden. In het kader van de conferenties “Vrouw en Pensioen” werden verschillende analyses uitgevoerd die aantoonde dat deze maatregel zijn doel niet bereikte.

<sup>3</sup> Belgisch Staatsblad van 22 december 2006

<sup>4</sup> Belgisch Staatsblad van 3 januari 2007

De cumulatie van een overlevingspensioen met een uitkering wegens ziekte, invaliditeit of werkloosheid of een uitkering wegens loopbaanonderbreking, wegens tijdskrediet of wegens verminderde prestaties was tot en met het jaar 2006 niet toegestaan.

De gerechtigde op een overlevingspensioen liep dan ook het risico dat een belangrijk deel van zijn inkomen wegviel wanneer hij buiten zijn wil om (ziekte, werkloosheid) zijn beroepsactiviteit (tijdelijk) moest stopzetten.

Vanaf 1 januari 2007 werd de situatie gewijzigd.

Het koninklijk besluit van 20 december 2006<sup>4</sup> voegt nieuwe bepalingen toe aan het koninklijk besluit van 21 december 1967.

De nieuwe regeling is van toepassing op alle gevallen waarin een cumulatie bestaat tussen een overlevingspensioen en een vergoeding wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige volledige werkloosheid.

De overlevingspensioenen die op 31 december 2006 geschorst waren ingevolge de cumulatie met een vergoeding wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige volledige werkloosheid blijven geschorst tot zolang de gerechtigde na 1 januari 2007 zijn beroepsactiviteit niet heeft hervat.

De nieuwe bepalingen luiden als volgt:

“Artikel 64quinquies. In afwijking van artikel 25 van het koninklijk besluit nr 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, kunnen de vergoedingen wegens ziekte of onvrijwillige volledige werkloosheid bij toepassing van een Belgische of buitenlandse wetgeving inzake sociale zekerheid of met een vergoeding wegens invaliditeit bij toepassing van een Belgische of buitenlandse wetgeving inzake sociale zekerheid, gedurende een eenmalige periode van twaalf al dan niet opeenvolgende kalendermaanden, en dit voor zover de voormelde vergoedingen betrekking hebben op alle werkdagen van die maand, gecumuleerd worden met uitsluitend een overlevingspensioen.

Na verloop van de in het eerste lid bedoelde periode wordt, voor de daarop volgende periode waarin betrokkene vergoedingen geniet zoals bedoeld in artikel 25 van voormeld koninklijk besluit nr. 50, het genot van het overlevingspensioen geschorst, tenzij betrokkene afstand doet van voormelde vergoedingen.

Artikel 64sexies. In afwijking van artikel 25 van het voormeld koninklijk besluit nr 50, kunnen de vergoedingen wegens ziekte of onvrijwillige volledige werkloosheid bij toepassing van een Belgische of buitenlandse wetgeving inzake sociale zekerheid of de vergoedingen wegens invaliditeit bij toepassing van een Belgische of buitenlandse wetgeving inzake sociale zekerheid, die geen betrekking hebben op kalendermaanden, gecumuleerd worden met uitsluitend een overlevingspensioen. De in het vorige lid bedoelde vergoedingen worden gelijkgesteld met een inkomen, voorvloeiend uit een beroepsactiviteit.

Artikel 64septies. Wanneer het in toepassing van artikel 64quinquies of van artikel 64sexies betaalbaar overlevingspensioen hoger is dan het in artikel 6, § 1, van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen bepaalde bedrag, wordt het tot dit bedrag teruggebracht.

Artikel 64octies. Wanneer de gerechtigde op een overlevingspensioen en een in artikel 64quinquies, of een in artikel 64sexies bedoelde vergoeding, gerechtigd wordt of is op een rustpensioen dat niet cumuleerbaar is met de voormelde vergoeding, zijn de bepalingen van die artikelen vanaf de ingangsdatum van het rustpensioen niet langer van toepassing.

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op de gerechtigden die na 1 januari 2007 een vergoeding, zoals bedoeld in artikel 64quinquies of artikel 64sexies genieten.

Dit besluit is eveneens van toepassing op de op 31 december 2006 bestaande cumulaties tussen een overlevingspensioen en een vergoeding, zoals bedoeld in artikel 64quinquies of artikel 64sexies. Niettemin blijft de schorsing van het overlevingspensioen op 31 december 2006, genomen in toepassing van artikel 25 van het voormeld koninklijk besluit nr. 50, behouden in zoverre het gaat om uitkeringen wegens ziekte, invaliditeit of volledige onvrijwillige werkloosheid, tot zolang de gerechtigde vanaf 1 januari 2007 geen beroepsactiviteit heeft hervat.”

**Algemene aanbeveling 2002/3** *Inzake het principe van de eenheid van loopbaan: dit principe opheffen bij samenloop van een pensioen als werknemer en/of zelfstandige met een pensioen van de DOSZ dat gevestigd is met vrijwillige bijdragen*

**Algemene aanbeveling 2002/4** *Inzake de Inkomensgarantie voor ouderen (IGO): de wet zo aanpassen dat voor de personen opgenomen in hetzelfde rusthuis, rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis de bestaansmiddelen en de pensioenen niet gedeeld worden door het aantal personen dat dezelfde hoofdverblijfplaats deelt*

Zie Jaarverslag 2004, p. 164.

**Algemene aanbeveling 2002/5** *Inzake de toegelaten beroepsactiviteit voor gepensioneerden: de sanctie wegens het niet afleggen van een voorafgaande verklaring afschaffen of beperken tot één twaalfde van het jaarinkomen uit beroepsactiviteit*

In het raam van een ambitieus programma inzake administratieve vereenvoudiging heeft de Minister van Pensioenen op 1 januari 2006 beslist tot het afschaffen van de verplichte voorafgaande verklaring van een beroepsactiviteit voor elke gerechtigde op een pensioen in de regeling voor werknemers of als ambtenaar die 65 jaar is<sup>5</sup>.

<sup>5</sup> Koninklijk besluit van 11 juli 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (BS van 7 augustus 2006) en koninklijk besluit van 13 december 2006 tot wijziging van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen (BS van 22 december 2006)

In de regeling voor werknemers moet er wel nog een verklaring ingediend worden vóór de eerste betaling van het pensioen en geldt deze maatregel zodra de betrokkene de volle leeftijd van 65 jaar heeft bereikt.

In de openbare sector blijft de betrokkene ertoe gehouden, voor wat betreft het jaar waarin het pensioen ingaat, een voorafgaande verklaring in te dienen indien zijn pensioen ingaat na de 65ste verjaardag.

Voor deze gepensioneerden gebeurt de controle van de toegelaten beroepsactiviteit op basis van een elektronische uitwisseling tussen verschillende gegevensbanken. De eerste uitwisseling inzake inkomsten uit een beroepsactiviteit voor het jaar 2006 is voorzien voor midden 2007.

De Minister kondigde aan dat in een volgende fase de afschaffing van de voorafgaande verklaring zou kunnen uitgebreid worden tot de personen die een pensioen genieten en die de leeftijd van 65 jaar nog niet bereikten<sup>6</sup>.

Er is echter nog geen enkele wettelijke bepaling in die zin in de regeling voor zelfstandigen. Zij blijven dan ook onderworpen aan de voorafgaande verklaring van een beroepsbezigheid. Het RSVZ is op dit ogenblik, om materiële en technische redenen, niet in staat om een controle van de beroepinkomsten via een elektronische uitwisseling van gegevens uit te voeren. Het grote obstakel is hier het ontbreken van een centrale gegevensbank<sup>7</sup> waarin zich alle gegevens betreffende de actieve zelfstandigen bevinden. Deze gegevens worden op dit ogenblik beheerd door de sociale verzekeringskassen wiens bestanden nog niet met elkaar verbonden zijn.

Zie Jaarverslag 2005, p. 148 en 160.

**Algemene aanbeveling 2002/6** *Inzake het supplement minimum in de openbare sector: onderzoeken of de huidige cumulatierегeling voor een winstgevende activiteit als zelfstandige kan/moet behouden blijven. De huidige regeling maakt de uitoefening van een beperkte activiteit als zelfstandige quasi onmogelijk omdat er rekening gehouden wordt met het brutoinkomen als zelfstandige*

Zie Jaarverslag 2005, p. 148 en 160.

**Algemene aanbeveling 2001/1** *Inzake indexering van de pensioenen in de openbare sector: onderzoeken of de ongelijke behandeling van gepensioneerden die vooraf betaald en gepensioneerden die na vervallen termijn betaald worden, kan/moet gehandhaafd blijven*

Zie Jaarverslag 2002, p. 180.

<sup>6</sup> Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2006-2007, vraag nr. 171 van mevrouw Annemie Turtelboom van 6 juli 2005 (N), "Gepensioneerden die bijverdienen. – Vereenvoudigde administratieve procedure.", p. 27845 - 27846

<sup>7</sup> Zie ook onze besprekingen over het project "SIGeDIS", p. 139

**Algemene aanbeveling 2001/2** *Inzake het gewaarborgd minimumpensioen in de openbare sector: onderzoeken of de wetgeving zodanig kan genuanceerd worden dat in geval van feitelijke scheiding beter rekening gehouden wordt met de werkelijke gezinstoestand van de gepensioneerde*

Zie Jaarverslag 2003, p. 170.

**Algemene aanbeveling 2001/3** *Inzake de pensioenbijslag voor zelfstandigen: een gemotiveerde beslissing met recht van beroep verplicht maken*

Zie Jaarverslag 2002, p. 182.

**Algemene aanbeveling 2001/4** *Inzake de ambtsbalve herziening wegens "een dwaling omtrent het recht of de feiten" of wegens "een onregelmatigheid of materiële vergissing": de teksten in de pensioenregeling voor werknemers, de pensioenregeling voor zelfstandigen, het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en de Inkomensgarantie voor ouderen met mekaar in overeenstemming brengen*

Zie Jaarverslag 2003, p. 170.

**Algemene aanbeveling 2001/5** *Inzake het herstellen van een fout die door de pensioendienst begaan is in het nadeel van de gerechtigde: in alle regelingen dezelfde terugwerkende kracht van het herstel invoeren*

Zie Jaarverslag 2003, p. 170.

**Algemene aanbeveling 2000/1** *Het invoeren van de wettelijke mogelijkheid om regularisatiebijdragen voor studieperiodes die vrijwillig betaald zijn en die uiteindelijk geen pensioenvoordeel opleveren, terug te betalen*

Op een schriftelijke vraag<sup>8</sup> gesteld in de Senaat heeft de Minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“Vooraf wens ik het geachte lid te wijzen op de zeer uitgebreide antwoorden die ze ontvangen heeft op de vragen met nummers 3-1746 (*Vragen en Antwoorden* nr. 3-33, blz. 2377), 3-2378 (*Vragen en Antwoorden* nr. 3-48, blz. 4069) en 3-3691 (*Vragen en Antwoorden* nr. 3-57, blz. 5149) met betrekking tot hetzelfde onderwerp.

<sup>8</sup> Vr. en Ant., Senaat, gewone zitting 2005-2006, vraag nr. 3-5158 van mevrouw De Schamphelaere van 22 mei 2006 (N) “Pensioenen. – Loopbaanperiodes waarvoor vrijwillige bijdragen werden betaald. – Aanpassingen in de regelgeving.”, p. 7572



Hierin werd omstandig uitgelegd waarom de Rijksdienst voor pensioenen slechts in uitzonderlijke omstandigheden kan overgaan tot de terugbetaling van regularisatiebijdragen die werden verricht met het oog op het opnemen in de pensioenberekening van studieperioden.

Dit is het geval wanneer de Rijksdienst met zekerheid kan weten dat een bonificatie door de openbare sector zou toegekend worden (bijvoorbeeld : de betrokkene was reeds statutair benoemd op het ogenblik van de aanvraag om regularisatie in de regeling voor werknemers).

Tevens werd gewezen op de praktische moeilijkheden (onder meer inzake fiscaliteit) die daaruit voortvloeien en het zeer klein aantal gedingen tot terugvordering dat tegen de Rijksdienst ingespannen werden wegens het betalen van « overbodige » bijdragen, waarbij de eis tot terugbetaling afgewezen werd.

1 tot 4. De door het geachte lid thans voorgestelde oplossing, met name steeds de perioden toekennen waarvoor vrijwillige regularisatiebijdragen werden betaald, ook wanneer ze door het beginsel van de eenheid van loopbaan uit de berekening van het pensioen verwijderd worden, dit met een ruime terugwerkende kracht en gekoppeld aan een ambtshalve herziening van het recht, is niet haalbaar. Immers, zowel bij de toepassing van het beginsel van de interne eenheid (overschrijding van het aantal jaren, opgenomen in de noemer van de breuk), als bij het beginsel van de overschrijding van de eenheid van loopbaan tussen verschillende stelsels, beschikt de Rijksdienst niet over de gegevens die toelaten deze dossiers ambtshalve te herzien.

Indien bijvoorbeeld een werknemer het bewijs kan leveren van een tewerkstelling van 48 jaar, waarvan 3 jaar geregulariseerde studieperioden, zullen hem de meest voordelige 45 jaar worden toegekend. Eventueel zullen de studiejaren wegvallen; na de toekenning van het pensioen wordt het dossier elektronisch opgeslagen zonder bijzondere vermelding dat de loopbaan werd ingekort wegens interne overschrijding van de eenheid van loopbaan.

Bovendien wordt elke aanvrager er uitdrukkelijk op gewezen dat bijdragen die in het kader van een regularisatie van studieperioden, onnodig betaald werden bij de Rijksdienst voor pensioenen, niet terugbetaald worden.

5. Het geachte lid herneemt haar vraag 3-1303 (Vragen en Antwoorden nr. 3-25, blz. 1550), meer bepaald het onderdeel waarin sprake is van de cumulatie van een pensioen als werknemer met een pensioen van gewezen mandatarissen van (kleine) gemeenten. Ik kan slechts herhalen dat, om de ongewenste effecten van de toepassing van artikel 10bis van het koninklijk besluit nr. 50 (eenheid van loopbaan) te vermijden (een ongewenst hoge vermindering van het pensioen als werknemer) een correctie werd ingebouwd door het koninklijk besluit van

20 mei 1987. Wanneer het pensioenbedrag van de openbare sector, vermenigvuldigd met het omgekeerde van de breuk waaraan het werd toegekend, lager is dan een forfaitair bedrag van (afgerond) 6.770 euro, wordt er geen rekening mee gehouden voor het bepalen van de eenheid van loopbaan.

Het komt mij voor dat een verdere versoepeling niet opportuun is.”

Zie Jaarverslag 2005, p. 161, Jaarverslag 2004, p. 166 en Jaarverslag 2002, p. 185.

**Algemene aanbeveling 2000/2** *In de pensioenregeling voor zelfstandigen het onderzoek van de rechten op overlevingspensioenen na de ontbinding van een nieuw huwelijk niet langer afhankelijk maken van een nieuwe aanvraag*

Zie Jaarverslag 2005, p. 162.

**Algemene aanbeveling 2000/3** *Het opleggen van een specifieke informatieplicht aan de verzekeringsmaatschappijen en de pensioenfondsen die instaan voor de pensioentoezegging van instellingen van openbaar nut*

Zie Jaarverslag 2001, p. 166.

**Algemene aanbeveling 2000/4** *In het stelsel van de Overzeese sociale zekerheid en dat van de koloniale pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist de gelijkstelling van de militaire diensten mogelijk maken*

De wet van 20 juli 2006 (Belgisch Staatsblad van 28 juli 2006) verandert vanaf 1 januari 2007 de wetgeving inzake pensioenen van de DOSZ. Deze wijzigingen betreffen de pensioenen op basis van de wet van 16 juni 1960 (diensten gepresteerd in de kolonie) en meer nog de pensioenen op basis van de wet van 17 juli 1963 (deelname aan de verzekering na de onafhankelijkheid).

De uitvoeringsbesluiten van 28 december 2006 werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16 januari 2007. Dit uitvoeringsbesluit voegt onder andere het principe van de validatie van de militaire diensten in de loopbaan in de wet van 16 juni 1960 in.

Het uitvoeringsbesluit van deze maatregel werd gepubliceerd in het Belgisch staatsblad van 13 februari 2007<sup>9</sup>. Vanaf 1 januari 2007 wordt op vraag van de verzekerde samen met het pensioen een aanvullende forfaitaire toelage voor de periodes van militaire diensten toegekend. Er is voorzien dat de DOSZ de belanghebbenden die een ouderdoms- of overlevingspensioenen genieten inlicht over

<sup>9</sup> Koninklijk besluit tot toekenning van een toelage als valorisatie van de militaire dienst aan personen die gerechtigd zijn op een pensioen gewaarborgd door de wet van 16 juni 1960 dat de organismen belast met het beheer van de sociale zekerheid van de werknemers van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi onder de controle en de waarborg van de Belgische Staat plaatst, en dat waarborg draagt door de Belgische Staat van de maatschappelijke prestaties ten gunste van deze werknemers verzekerd

de mogelijkheid om een aanvraag tot het bekomen van deze toelage in te dienen. Deze aanvraag kan ingediend worden per brief of via elektronische weg (nieuwigheid). Indien deze aanvraag ten laatste wordt ingediend op 30 juni 2007 wordt de toelage toegekend vanaf 1 januari 2007. In het andere geval wordt de toelage toegekend vanaf de datum van de aanvraag.

Zie Jaarverslag 2001, p. 167.

**Algemene aanbeveling 2000/5** *Het verduidelijken van het Handvest van de sociaal verzekerde: mogelijkheid of onmogelijkheid om termijnen inzake beslissing en betaling te compenseren*

**Algemene aanbeveling 2000/6** *Het wijzigen van de regeling in het decreet van 28 juni 1957 houdende statuut van de Koloniale verzekeringskas zodanig dat de rechten op een pensioen als uit de echt gescheiden echtgenoot niet langer afhangen van de inhoud van het vonnis of arrest van echtscheiding*

Zie Jaarverslag 2002, p. 186.

**Algemene aanbeveling 2000/7** *Het aanstellen van informatieambtenaren bij de pensioendiensten*

Zie Jaarverslag 2005, p. 164 en Jaarverslag 2004, p. 167.

**Algemene aanbeveling 1999/1** *Aanpassing van de reglementering betreffende de betaling per overschrijving van de uitkeringen betaald door de Rijksdienst voor Pensioenen en de erop gebaseerde overeenkomsten*

Zie Jaarverslag 2004, p. 168.

**Algemene aanbeveling 1999/2** *Het doorzichtiger maken van de besluitvorming van de Raad voor uitbetaling van de voordelen en het bevoegd maken van de Arbeidsgerechten voor betwistingen in verband met de motivering van de beslissing van de Raad*

Op een schriftelijke vraag<sup>10</sup> gesteld in de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de Minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“Ik heb de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

1. De reglementeringen van het pensioenstelsel van werknemers, van de inkomensgarantie voor ouderen, van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en

<sup>10</sup> Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005-2006, vraag nr.159 van mevrouw Greet Van Gool van 31 maart 2006 (N) “Terugvordering van teveel betaalde uitkeringen.”, p.23960

van de toelagen aan mindervaliden, uitbetaald door de Rijksdienst voor Pensioenen, voorzien in de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van de ten onrechte uitbetaalde bedragen, zonder bijzondere criteria op te leggen aan de uitbetalende instelling.

De reglementering van de pensioenstelsel der zelfstandigen bepaalt daarentegen dat de Raad voor uitbetaling van de voordelen van de Rijksdienst de schuld volledig of gedeeltelijk kan kwijtschelden:

- ◆ wanneer het terug te vorderen bedrag zo bescheiden is dat het niet te moeite loont om kosten te maken;
- ◆ in behartenswaardige omstandigheden, met name wegens de vermogenstoestand van de schuldenaar;
- ◆ wanneer het gaat om onvoorwaardelijke pensioenen: in het geval van een vergissing van een sociale verzekeringskas.

2. Om vast te stellen of er redenen zijn om de schuld al dan niet kwijt te schelden, neemt de Raad voor uitbetaling van de voordelen van de Rijksdienst voor Pensioenen verschillende beoordelingselementen in overweging die elk dossier kenmerken en die geheel of gedeeltelijk doorslaggevend zijn bij het nemen van de beslissing.

Deze beoordelingselementen zijn voornamelijk de volgende:

- ◆ moet ze geheel of gedeeltelijk aan de sociale verzekerde worden toegeschreven?
- ◆ de oorzaak van de opgelopen schuld
- ◆ wat is de toe te passen verjaringstermijn rekening houdende met hetgeen voorzien is in de reglementering (artikel 21, § 3 van de wet van 13 juni 1966 en artikel 36, § 2, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967)?
- ◆ is de toestand van de sociaal verzekerde bijzonder behartenswaardig? In dit opzicht, houdt de Raad inzonderheid rekening met:
  - ◆ het patrimonium waarover de betrokkene beschikt;
  - ◆ zijn inkomsten en de inkomsten van de overige leden van zijn gezin;
  - ◆ de aard en het bedrag van de uitgaven die hij aangeeft;
  - ◆ de hulp die hij krijgt (openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, gezin, enzovoort);
  - ◆ de omvang van zijn eventuele schuldenlast tegenover derden en de terugbetalingsmodaliteiten;
  - ◆ zijn gezondheidstoestand, als hij deze inroept ter ondersteuning van zijn verzoek om kwijtschelding;
  - ◆ met de eventueel tijdelijke aard van de ondervonden materiële moeilijkheden en met de vooruitzichten van een terugkeer naar betere omstandigheden.
  - ◆ werkt de schuldenaar bij het onderzoek van zijn aanvraag om kwijtschelding mee?
  - ◆ beantwoordt hij de vragen om inlichtingen die aan hem gericht zijn ?

Dit zijn de meest voorkomende beoordelingselementen. Er kunnen andere elementen bijkomen, eigen aan een dossier of een reeks dossiers, die de beslissing van de Raad kunnen beïnvloeden.

Deze lijst is niet beperkend en wil niet alle toestanden waarin de aanvragers zich bevinden en de argumenten die ze invoeren, omvatten. De volgorde en de hiërarchie waarin deze verschillende criteria kunnen gerangschikt worden, vallen onder het gebied van de discretionaire macht van de Raad voor de uitbetaling van de voordelen.

3. Er wordt algemeen aangenomen dat de arbeidsgerechten onbevoegd zijn om kennis te nemen van betwistingen die betrekking hebben op de – volledige of gedeeltelijke – weigering van de betalingsinstelling om af te zien van het terugvorderen van ten onrechte uitbetaalde sociale zekerheidsuitkeringen.

Alzo hebben het Hof van Cassatie, in een arrest geveld op 22 maart 1999, en de afdeling administratie van de Raad van State er over geoordeeld; in een arrest van 21 januari 2004 heeft laatstgenoemde Raad verklaard dat dergelijke betwistingen onder de algemene vernietigingsbevoegdheid vallen van de Raad van State.

Met de arresten van 21 december 2004 (nr. 207/2004) en van 15 februari 2006 (nr. 26/2006), heeft het Arbitragehof geoordeeld dat de arbeidsgerechten bevoegd zijn om een legaliteitscontrole uit te oefenen op de weigeringsbeslissingen om af te zien van de terugvordering van de schulden van twee gerechtigden op sociale zekerheidsuitkeringen, respectievelijk genomen door de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor werknemers en door de minister die de sociale zekerheid onder zijn bevoegdheid heeft. Deze arresten geveld over prejudiciële vragen hebben slechts een relatieve waarde ten aanzien van de concrete gevallen voorgelegd aan het Hof en gelden niet voor andere min of meer gelijkaardige gevallen. Bovendien, indien de beslissing tot volledige of gedeeltelijke verwerping van de aanvraag om van de terugvordering van de schuld af te zien wordt meegedeeld aan de schuldenaar, wordt hij er bovendien van in kennis gesteld dat hij de herziening van deze beslissing kan vragen als hij nieuwe elementen overlegt die wijzen op een verslechtering van zijn sociale of materiële toestand. In deze veronderstelling, is het beroep voor een andere instantie niet nodig om een nieuw onderzoek van de aanvraag te bekomen.

Ik stel dan ook geen wetswijziging in het vooruitzicht.

5. en 6. De Rijksdienst onderzoekt elk voorstel tot spreiding van de terugbetaling van de teruggevorderde bedragen, rekening houdend met de redenen ingeroepen door de schuldenaar, zijn materiële toestand en de duur van de invordering.”

Zie Jaarverslag 2004, p. 169 en Jaarverslag 2000, p. 177.

**Algemene aanbeveling 1999/3** *Het wegwerken van een verschil in de toepassing van het principe van de eenheid van loopbaan tussen de pensioenregeling voor werknemers en die voor zelfstandige*

Zie Jaarverslag 2001, p. 170 en Jaarverslag 2000, p. 178.

**Algemene aanbeveling 1999/4** *Ambtshalve toekenning van de pensioenrechten bij het bereiken van de pensioenleeftijd*

Zie Jaarverslag 2002, p. 187.